Søknad: Utviklingsmidler 2024
Antall år: 1
Levert: 14.11.2023 18:12:37
Søknadssum: 120 000

Søker

Institusjonsopplysninger

Institusjonsnavn	Universitetet i Agder. Universitetsbiblioteket
Institusjonens e-postadresse	jesper.morch@uia.no
Postadresse	Postboks 422
Postnummer	4604
Poststed	Kristiansand
Institusjonens leder	
Fornavn	Jesper
Etternavn	Mørch
Telefon	
E-post	jesper.morch@uia.no
Er institusjonens leder kontaktperson for prosjektet?	Ja

Søknadstype

Velg søknadstype

Søknadstype	Forprosjekt

Prosjekt

Beskriv prosjektet

Prosjekttittel	Kritisk tenkning i den digitale tidsalder

Mål	Målet med dette forprosjektet er å kartlegge og etablere et samarbeid mellom Universitetsbiblioteket og folkebibliotekene i Agder-regionen. Vi ønsker å styrke vårt arbeid med formidling av informasjonskompetanse, spesielt rettet mot ungdom og unge voksne.

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn
I den nasjonale bibliotekstrategien 'Rom for demokrati og dannelse' (2019) vektlegges bibliotekenes avgjørende rolle i å beskytte og styrke demokratiet vårt. I en verden preget av stadige strømmer av falske nyheter og den raske utviklingen innen kunstig intelligens, beveger vi oss inn i et informasjonssamfunn hvor det blir stadig mer utfordrende å skille ekte og pålitelig informasjon fra falske. Ifølge en studie utført av Medietilsynet (2021), oppgir syv av ti nordmenn at de føler usikkerhet rundt informasjonen de finner på internett. For den yngre generasjonen (16-24 år) er denne usikkerheten enda mer utbredt, der hele åtte av ti rapporterer det samme. For at et velfungerende demokrati skal fungere er det helt essensielt at vi har aktive og informerte medborgere, og en av de mest grunnleggende byggesteinene for å oppnå dette er å utvikle god informasjonskompetanse.

Det er spesielt bekymringsverdig at den yngre generasjonen, som en dag vil overta samfunnets viktigste roller, også er den gruppen som føler seg mest usikre når det gjelder deres evne til å kritisk vurdere kilder og informasjon. Bibliotekene spiller her en kritisk rolle, både som en pålitelig kilde for informasjon, men også som en aktiv pådriver for å styrke informasjonskompetansen blant våre borgere.
Prosjektets formål
"I denne sammenheng søker vi på Universitetsbiblioteket i Agder om midler til et forprosjekt fra Nasjonalbiblioteket. Målet med dette forprosjektet er å kartlegge og etablere et samarbeid mellom Universitetsbiblioteket og folkebibliotekene i Agder-regionen. Vi ønsker å styrke vårt arbeid med formidling av informasjonskompetanse, spesielt rettet mot ungdom og unge voksne. Dette prosjektet har som formål å:

• Få oversikt over hvordan de ulike bibliotekene i regionen for øyeblikket arbeider med formidling av informasjonskompetanse.
• Identifisere de nye utfordringene som er knyttet til temaer som kunstig intelligens og desinformasjon.
• Utvikle tiltak og ressurser som kan støtte dette arbeidet og samarbeidet videre.

Dette kan inkludere tiltak som:

• Opprettelse av en reisende utstilling om kildekritikk som kan settes opp i de ulike bibliotekene i regionen.
• Utvikle nettbaserte ressurser som inneholder eksempler egnet for veiledning og undervisning om

kildekritikk.
• Arrangere workshops for bibliotekarer som underviser i kildekritikk, inkludert muligheten for skolebibliotekarer i området.

Per i dag har vi ressurser som faktisk.no som spesialiserer seg på å skille fakta fra fiksjon i medieinnhold. Slike ressurser er verdifulle, men det er viktig å merke seg at unge mennesker i dag møter desinformasjon i en rekke andre sammenhenger, inkludert diskusjonsforum, samtaler, og sosiale medier. "Alternative nyhetskilder" som YouTube og TikTok har også en betydelig innflytelse, som ofte overskrider den tradisjonelle mediepåvirkningen. Dette underbygger behovet for å gi unge mennesker verktøy for kritisk kildevurdering uavhengig av kilden til informasjon.

Selv om emnet informasjonskompetanse er innlemmet i grunnskolen og høyere utdanning, ser vi at problemet er så stort at det er behov for mer søkelys på dette. Vi tror at dette initiativet er viktig for å oppfylle vårt samfunnsoppdrag som bibliotek og for å vise vår relevans i det moderne informasjonssamfunnet. Prosjektet er også i samsvar med Biblioteksloven (1986), som oppfordrer folkebibliotekene til å være arenaer for demokratisk debatt og kunnskapsutvikling. Denne loven gjelder ikke for universitetsbibliotekene, men universitetsbibliotekene har ofte en dypere kompetanse og erfaring innen kildekritikk. Vi tror at samarbeid på tvers av sektorene vil være fordelaktig for begge parter, da folkebibliotekene har en bredere rekkevidde, mens universitetsbibliotekene kan bidra med ressurser og spesialisert kompetanse.

Prosjektets Utforming:

Dette forprosjektet vil etablere en prosjektgruppe bestående av to representanter fra Universitetsbiblioteket i Agder (UBA) og en deltaker fra hvert av folkebibliotekene i Grimstad og Arendal, (totalt 4 personer). En av UBA-representantene vil inneha rollen som prosjektleder og vil ha ansvaret for å lede prosjektgruppen, fremdrift, og innhold. Denne personen vil også bli tildelt ekstra timer for å kunne håndtere prosjektledelsesoppgaver. Det vil bli etablert et fellesrom på teams, slik at gruppen kan dele informasjon å kommunisere i prosjektperioden.

Prosjektgruppen har som hovedoppgaver å:

• Utarbeide en oversikt over nåværende tilnærminger til temaene kildekritikk og informasjonskompetanse ved hver av institusjonene i dag.
• Identifisere de viktigste utfordringene som bibliotekene står overfor når det gjelder formidling av kildekritikk og informasjonskompetanse i dagens kontekst.
• Etablere fokusgrupper bestående av personer innen målgruppen (16-26 år). Dette vil involvere samarbeid med videregående skoler, Universitetet i Agder og fagskoler i regionen for å sikre at gruppene er representativt sammensatt. Formålet er å undersøke målgruppens vaner knyttet til informasjonsinnhenting, inkludert metoder og medier de benytter.
• Basert på de tidligere identifiserte behovene og funnene, utarbeide et forslag til et fremtidig samarbeid mellom bibliotekene. Dette forslaget skal inkludere en detaljert plan for hvordan man skal

øke målgruppens kompetanse innen kildekritikk og informasjonskompetanse.
• Forberede en søknad til Nasjonalbiblioteket og/eller Sørlandets kompetansefond for å iverksette tiltak basert på kartleggingens funn. Alternativt, dele kunnskap om prosjektets resultater på nasjonale konferanser og seminarer for økt spredning av innsikt og beste praksis.

Folkebiblioteksloven. (1986). Lov om folkebibliotek (LOV-1985-12-20-108). Lovdata. https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1985-12-20-108

Kultur- og likestillingsdepartementet. (2019). Nasjonal bibliotekstrategi 2020-2023 - Rom for demokrati og dannelse.Rgjeringen.no https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonal-bibliotekstrategi-2020-2023---rom-for-demokrati-og-dannelse/id2667015/

Medietilsynet. (2021). Ny undersøkelse fra Medietilsynet: Sju av ti er usikre på om informasjonen de finner på internett er sann. Medietilsynet https://www.medietilsynet.no/nyheter/nyhetsarkiv/aktuelt-2021/ny-undersokelse-fra-medietilsynet-sju-av-ti-er-usikre-pa-om-informasjonen-de-finner-pa-internett-er-sann/

Framdriftsplan

Prosjektet er	Ettårig

Aktivitetsplan for prosjektet

Beskrivelse	Bolk 1: Kartlegge nåværende situasjon, planlegge prosjektet videre: • Kartlegge relevante studier/litteratur. • Utarbeide en omfattende oversikt over nåværende praksis knyttet til kildekritikk og informasjonskompetanse i hver av institusjonene. • Identifisere og nøye kartlegge de fremtidige utfordringene knyttet til arbeidet med kildekritikk og informasjonskompetanse i biblioteket. • Utvikle et rammeverk for spørsmål som skal brukes i fokusgruppene. • Fullføre spørreskjemaene/undersøkelsen for fokusgruppene. • Planlegge tidspunkt for gjennomføring av fokusgruppeundersøkelsen.
Aktivitetsperiode	

Fra dato	01.01.2024
Til dato	31.03.2024
Beskrivelse	Bolk 2: Gjennomføre og analysere undersøkelser: • Utføre arbeidet med fokusgruppene. • Analysere og tolke resultatene som fremkommer fra fokusgruppene.
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.04.2024
Til dato	30.06.2024
Beskrivelse	Bolk 3: Utarbeide plan for videre tiltak: • Identifisere mulige tiltak og relevante ressurser. • Utarbeide en omfattende plan for videre tiltak og ressursutvikling i et fremtidig prosjekt. • Fullføre en anbefaling angående fremtidige tiltak og søknader for videre støtte til prosjektet.
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.08.2024
Til dato	31.10.2024

Andre opplysninger

Andre opplysninger/kommentarer om framdrifts-/aktivitetsplan	Mer detaljert plan legges ved i et excel skjema.

Budsjett

1. prosjektår

Søknadsbeløp fra Nasjonalbiblioteket	120 000

Andre inntekter 1. prosjektår

Beskrivelse	Universitetsbiblioteket og Folkebiblioteket bidrar med egeninnsats i form av timer. Nærmere beskrivelse finnes i excel-skjema
Beløp	80 000
Inntekter totalt 1. prosjektår:	200 000

Utgifter 1. prosjektår

Beskrivelse	Timer for møter, besøk og prosjektledelse. Nærmere beskrivelse finnes i excel-skjema.
Beløp	156 236
Beskrivelse	Reisegodtgjørelse og bevertning.
Beløp	43 764
Utgifter totalt 1. prosjektår:	200 000

Totalt

0

Samarbeidspartnere

Har du samarbeidspartner(e)?	Ja

Navn	Arendal Folkebibliotek
Beskriv samarbeidet	En representant fra Arendal Folkebibliotek skal delta i prosjektet og være støttespillere i kartlegging og utvikling. Folkebiblioteket betaler timer tilsvarende 40% for sine ansatte.

Navn	Grimstad Folkebibliotek
Beskriv samarbeidet	En representant fra Grimstad Folkebibliotek skal delta i prosjektet og være støttespillere i kartlegging og utvikling. Folkebiblioteket betaler timer tilsvarende 40% for sine ansatte.

Navn	Kristiansand Folkebibliotek
Beskriv samarbeidet	En representant fra Grimstad Folkebibliotek skal delta i prosjektet og være støttespillere i kartlegging og utvikling. Folkebiblioteket betaler timer tilsvarende 40% for sine ansatte.

Vedlegg

Last opp vedlegg

- NB_kilde_budsjett_2023.xlsx

Sammendrag og innsending